

Met tips van een ervaren wetenschapper naar de top

Waar wil ik heen met mijn carrière? Wat is mijn volgende stap? Wat als ik buiten de wetenschap iets wil gaan doen? Hoe kan ik alles wat ik leuk vind combineren in één baan? En hoe moet ik netwerken? Het zijn kwesties waar jonge onderzoekers, vaak met tijdelijke contracten, mee worstelen. Het mentoraat voor talentvolle wetenschappers biedt soelaas. Postdoc-onderzoekers en universitair docenten worden gekoppeld aan een ervaren hoogleraar of universitair hoofddocent. De mentoren helpen de mentees door middel van gesprekken om beter wegwijs te worden in de academische wereld.



NADIA ISMAILI EN MARIJE MARTIJN

Mentoraat voor talentvolle wetenschappers

Nederlands- en Engelstalige postdocs of universitair docenten worden via het mentoraat gekoppeld aan een hoogleraar of universitair hoofddocent van een andere faculteit. Samen voeren zij gedurende een jaar ongeveer vijf gesprekken over bijvoorbeeld carrièreplanning en -strategie, prioritering (onderzoek, onderwijs en management), vergroten van zichtbaarheid in de wetenschap, diversiteit (gender) of work-life balance.

Wil je meer informatie of ben je geïnteresseerd om als mentor of mentee deel te nemen? Neem contact op met Lidy Stassen via lidy.stassen@vu.nl. Er is nog plek in de komende ronde van het mentoraat.

Voor Nadia Ismaili was de vraag: wat ga ik doen als ik niet bij de VU kan blijven? Ze werkt als universitair docent aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid. Met een tijdelijke aanstelling vond ze het werkleven best onzeker. Moest ze verder gaan kijken naar werk buiten de VU? Of zou het vaste contract wel komen?

SPEL ZONDER REGELS

'Het opbouwen van een wetenschappelijke carrière voelde een beetje als meedoen aan een spel waarvan ik de regels niet voldoende uitgelegd had gekregen', vertelt Nadia. Van haar mentor Marije Martijn, bijzonder hoogleraar Antieke en patristieke filosofie (faculteit der Geesteswetenschappen), kreeg ze concrete tips. 'Zorg dat collega's weten wat je wilt', luidt een belangrijk advies. 'Wil je bijvoorbeeld hoogleraar worden, zeg dit dan hardop', meent Marije. 'Dan zullen senior collega's ook aan jou denken als er ruimte is voor promoties. Denk ook nooit: ik ga niet solliciteren, want ik ben vast niet goed genoeg. De sollicitatiecommissie bepaalt of je voldoende geschikt bent en of je past bij de functie en afdeling, jij niet.' Nadia heeft inmiddels een vast contract en de gesprekken tussen haar en Marije gaan door. 'Het blijft heel prettig om de lastige kwesties van de wetenschappelijke carrière te bespreken met iemand die het snapt, maar die niet direct betrokken is bij jouw loopbaan', voegt Nadia toe.

Ook Fenneke Blom (faculteit der Geesteswetenschappen), postdoc-onderzoeker naar wetenschappelijke integriteit, zat met een vraag. Hoe passen alle werkzaamheden die ze leuk vindt in één wetenschappelijke carrière? Haar ambities liggen zowel bij het doen van onderzoek, als bij lesgeven, als bij het nadenken over beleid rond cultuurveranderingen.

OPEN EN FRIS GESPREK

‘Ik kan er met mijn leidinggevende of collega’s wel over praten, maar zij kijken er toch vanuit hetzelfde perspectief als ik naar. Bovendien weten ze waar ik goed in ben.’ Haar mentor Klaus Linkenkaer-Hansen, universitair hoofddocent aan de faculteit der Bètawetenschappen, wist niks van haar. Zo konden ze een open en fris gesprek voeren. ‘Klaus heeft er bovendien geen belang bij wat ik ga doen, maar hij weet wel hoe de wetenschappelijke wereld in elkaar steekt.’ Klaus en Fenneke hebben elkaar tot op heden slechts één keer gezien. Toch had het gesprek een concrete uitkomst: Fenneke’s promotieonderzoek wordt (deels) als preprint



FENNEKE BLOM EN KLAUS LINKENKAER-HANSEN

gepubliceerd. Door een tekort aan geschikte proefpersonen lukte publiceren eerder niet. ‘In de wetenschap hang je ‘mislukkingen’ niet aan de grote klok, terwijl ik juist denk dat andere onderzoekers van mijn project kunnen leren. Dan moet het wel vindbaar

zijn.’ Ook voor Klaus bleek het mentoraat een leerzame ervaring. ‘Als leidinggevende van een onderzoeksgroep ben ik gewend beslissingen te nemen. Nu moest ik juist afstand nemen en Fenneke de beslissingen zelf laten nemen.’



NIEKE ELBERS EN MARJAN HOFKES

Nieke Elbers, postdoc-onderzoeker aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid, vroeg zich af hoe ze optimaal kon groeien als onderzoeker. Hoe moest ze dat aanpakken? Hoe ziet het politieke spel en de cultuur eruit binnen de academie?

BLIJF BIJ JEZELF

‘De kans om als mentee aan het mentoraat

mee te doen was een cadeautje dat ik wel moest uitpakken.’ Nieke heeft onder meer twee *take-home messages* uit de vijf open gesprekken met haar mentor Marjan Hofkes, hoogleraar aan de School of Business and Economics, gehaald. ‘De eerste luidt: blijf bij jezelf’, vertelt Nieke. ‘Met andere woorden: zorg dat je handelt vanuit je eigen waarden. Ook als die afwijken van de werkcultuur.’

De tweede: trek je eigen plan. ‘Ik wilde graag een vast contract, veel mede-postdocs zijn daar mee bezig. Maar een vast contract kan ook juist een gouden kooi worden. Misschien durf je dan niet meer verder te kijken, terwijl je op andere plekken juist meer kunt groeien. Focus dus op de inhoud.’

‘Leuk, leerzaam én nuttig’, zo omschrijft Marjan haar mentorschap. ‘Het is interessant om een jonge onderzoeker van een ander vakgebied te leren kennen. Van de gesprekken heb ik geleerd wat jonge wetenschappers nu bezighoudt en waar ze tegenaan lopen. Tegenwoordig is de druk om te presteren en alle kansen te grijpen die voorbij komen veel groter dan toen ik promoveerde.’ Nog een tip van de hoogleraar: ‘Als je iets belangrijks gaat bespreken met je leidinggevende, probeer je dan eens in hem of haar te verplaatsen. Wat zijn bijvoorbeeld zijn of haar belangen? Zo kun je mogelijk zelf al oplossingen aandragen.’